

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 05.01.2023 r.

Znak: ZPS-3.431.12.29.2022.RK

**Pan
Olgierd Geblewicz
Marszałek
Województwa Zachodniopomorskiego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 12-14 grudnia 2022 roku przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie przy ulicy Korsarzy 34. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 96/2022 z 7 grudnia 2022 r. w składzie: Patrycja Matuszewska – inspektor wojewódzki oraz Renata Karwowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem.

akta kontroli str. 3

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań własnych i zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, nałożonych na samorząd województwa przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 14 grudnia 2022 r. oraz wykonanie zalecenia pokontrolnego zawartego w wystąpieniu z 7 sierpnia 2018 r. Czynności kontrolne prowadzone były w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Szczecinie przy ulicy Starzyńskiego 3 – 4, który zgodnie z art. 185 ustawy wykonuje w województwie zachodniopomorskim zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w kontrolowanej jednostce oraz wyjaśnień udzielonych przez dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Szczecinie i wyznaczonych pracowników.

Działalność Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie następujących zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

1. Prowadzenie interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych i regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych.

Uchwałą Nr XXXVII/488/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. powierzono Powiatowi Myśliborskiemu zadanie publiczne w zakresie uruchomienia i prowadzenia Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Dębnie przy ulicy Mickiewicza 30 B. Starosta Myśliborski uzyskał zezwolenie na prowadzenie placówki Decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 5/2014 z 22 października 2014 r. Na podstawie Decyzji Nr 3/2015 z 23 listopada 2015 r. placówka dysponuje czterdziestoma dwoma miejscami opieki całodobowej dla dzieci, które ze względu na stan zdrowia, wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji, nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej ani w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Na dzień kontroli wszystkie miejsca w placówce były zajęte. Kontroli poddano skierowania do placówki wydane dla 15 dzieci. Stwierdzono, że skierowania były wydawane bez zbędnej zwłoki, po zasięgnięciu opinii osoby kierującej placówką.

Dyrektor i zastępca dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej posiadają pełnomocnictwa Marszałka Województwa do wykonywania zadań związanych z funkcjonowaniem placówki m.in. do wydawania skierowań dla dzieci.

akta kontroli str. 18-21

Na terenie województwa zachodniopomorskiego nie funkcjonuje interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

2. Opracowywanie programów dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, będących integralną częścią strategii rozwoju województwa.

Samorząd Województwa opracował i przyjął Uchwałą Nr XXIX/337/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r., z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2021 r., Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2027 pod nazwą „Region Przyjazny Rodzinie”.

Opracowanie programu poprzedzone było diagnozą sytuacji rodziny w województwie zachodniopomorskim. Program zawiera m.in. cele, zadania, źródła finansowania, wskaźniki realizacji celów oraz system zarządzania realizacją programu.

W ramach realizacji programu Samorząd Województwa podejmował działania w 5 poniższych obszarach.

2.1. Rozwój usług społecznych wzmacniających rodzinę.

W 8 powiatach uruchomiono Regionalne Akademie Dzieci i Młodzieży – sieć współpracy instytucji tworzących system wsparcia dla rodzin, dzieci i młodzieży w celu budowania relacji w rodzinie, poprawy kompetencji wychowawczych, wsparcia osób wykluczonych i/lub zagrożonych wykluczeniem w tworzeniu kompetencji społecznych i osobistych (warsztaty, treningi, poradnictwo, w tym poradnictwo specjalistyczne, zajęcia psychoedukacyjne, mediacje rówieśnicze, trening umiejętności społecznych, profilaktyka uzależnień oraz inne wsparcie adekwatne do potrzeb dzieci i młodzieży oraz ich rodzin). Ze wsparcia Akademii skorzystały 2 154 osoby. Ponadto uruchomiono Platformę Usług Specjalistycznych (specline.pl), która oferuje całodobowy dostęp on-line do specjalistów: psycholog, pedagog,

mediator, seksuolog, prawnik, terapeuta, asystent dorastania, doradca zawodowy. Na dzień kontroli Platforma miała zalogowanych ponad 500 użytkowników.

2.2. Wsparcie samorządów lokalnych we wdrażaniu działań na rzecz rodziny.

W tym obszarze głównie postawiono na profesjonalizację kadry w instytucjach pieczy zastępczej i wspierających rodzinę. Zwrócono również uwagę na potrzeby osób przygotowujących się do usamodzielnienia. Przeszkolono i przygotowano do pracy 129 asystentów dorastania – specjalistów pracujących z młodymi ludźmi, stanowiących dla nich pierwsze wsparcie w kryzysie czy w trudnych sytuacjach, wspierających w radzeniu sobie z emocjami, towarzyszących dzieciom i młodzieży na etapie wchodzenia w dorosłość. Ponadto przeprowadzono 68 szkoleń dla kadry podmiotów pracujących z rodziną i na rzecz rodziny, którymi objęto 1 254 uczestników.

2.3. Rozwój sieci partnerstw na rzecz Zachodniopomorskiej Karty Rodziny i Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

W okresie objętym kontrolą wydano 6 418 kart, a od początku realizacji zadania 40 914. W okresie od 1.01.2021 r. do 14.12.2022 r. do programu przystąpiło 9 podmiotów, a od początku realizacji zadania jest to 207 podmiotów.

2.4. Rozwój usług na rzecz osób przebywających i opuszczających system pieczy zastępczej. Został opracowany regionalny model usamodzielniania, który wdrożono w pracy z 88 wychowankami w pieczy zastępczej. Zaproponowane wsparcie to m.in. szkolenia i kursy zawodowe, doradztwo specjalistyczne, doradztwo zawodowe. Samorządom udzielono wsparcia w utworzeniu 5 mieszkań na 10 miejsc dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

2.5. Wsparcie kadry podmiotów systemu pieczy zastępczej (w tym form rodzinnych) i adopcji.

W ramach wspierania rodzinnej pieczy zastępczej zostało utworzonych i było koordynowanych 18 Klubów Rodzica Zastępczego (w 17 powiatach). Kluby to lokalne grupy edukacyjno-wspierające dla rodziców zastępczych. Osoby chętne otrzymują pomoc i wsparcie w sprawowaniu opieki nad dziećmi i rozwiązywaniu różnych problemów opiekuńczo-wychowawczych. Mogą dzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Inwestowano również w podnoszenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Przeszkolonych zostało 220 rodziców zastępczych.

akta kontroli str. 22-26

3. Promowanie nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W okresie objętym kontrolą Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w ramach podejmowania działań innowacyjnych wykazał dwa działania.

3.1. Platforma Usług Specjalistycznych (PUS)– specline.pl.

Platforma oferuje całodobowy dostęp on-line do specjalistów: psycholog, pedagog, mediator, seksuolog, prawnik, terapeuta, asystent dorastania, doradca zawodowy i in. PUS dedykowana jest mieszkańcom województwa, a przede wszystkim dzieciom i młodzieży. Dodatkowo Platforma oferuje dostęp do artykułów i treści przygotowywanych przez specjalistów udzielających wsparcia w ramach PUS. Tematyka artykułów wynika z obszarów udzielanej pomocy. Platforma aktualnie ma ponad 500 zalogowanych użytkowników. W ramach PUS od marca 2021 r. do listopada 2022 r. udzielono wsparcia w wymiarze ponad 2 000 godzin.

3.2. Intensywne Treningi Wyjazdowe w ramach Regionalnej Akademii Dzieci i Młodzieży. Jest to forma intensywnego wsparcia dla dzieci i młodzieży prowadzona poza miejscem zamieszkania (wyjazdowo), w zakresie różnej, wynikającej z potrzeb uczestników, tematyki. Realizowane były m.in. Trening Zastępowania Agresji, Komunikacja bez Przemocy, Mediacje rówieśnicze, Trening umiejętności społecznych, Survival. Podczas treningów zadania są dopasowywane do poszczególnych uczestników. Odbiorcami treningów są dzieci i młodzież w wieku 14-18 lat, których kompetencje w różnych obszarach wymagają wzmocnienia. Tematyka ITW jest odpowiedzią na zdiagnozowane u uczestników potrzeby. Trening skupia się na maksymalnie dwóch obszarach związanych z konkretnymi kompetencjami uczestników. Oprócz zdobywania określonych umiejętności, trening ma też za zadanie pokazać uczestnikom, jak funkcjonują w grupie i jakie role przyjmują, co ma przyczynić się do budowania relacji w grupie w sposób bardziej świadomy i zgodny z własnymi preferencjami, a także, do zwiększenia świadomości uczestników w zakresie mechanizmów, według których funkcjonuje grupa. W ramach zadania przewidziano także opracowanie indywidualnego planu pracy z uczestnikiem, adekwatnego do jego potrzeb, uwzględniającego zarówno zasoby, jak i deficyty, katalog specjalistów oraz zakres działań dla partnerów projektu, po powrocie uczestnika do miejsca zamieszkania, w celu właściwego wdrożenia i utrzymania uzyskanych efektów. W 2022 roku przeprowadzono trzy 10-dniowe turnusy ITW, każdy dla 15 uczestników.

akta kontroli str. 27-29

4. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego.

W okresie objętym kontrolą Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej prowadził szkolenia oraz doradztwo metodyczne skierowane do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, pracowników ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, placówek opiekuńczo – wychowawczych, ośrodków adopcyjnych, placówek wsparcia dziennego, rodzin zastępczych oraz pracowników instytucji współpracujących z jednostkami wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Przeprowadzono 68 szkoleń dla kadry podmiotów pracujących z rodziną i na rzecz rodziny, którymi objęto 1 254 uczestników.

akta kontroli str. 47-98

5. Organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego, w okresie objętym kontrolą, funkcjonowały 3 ośrodki adopcyjne. Dwa prowadzone były przez Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego: Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Szczecinie i Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Koszalinie. Trzeci działał na zlecenie Samorządu Województwa - Ośrodek Adopcyjny Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej - umowa ROPS/16/2019 zawarta 22 marca 2019 r. na okres 01.01.2019 r. – 31.12.2023 r.

Uchwałą Nr XXVIII/330/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 września 2021 r. dokonano połączenia Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Szczecinie z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Koszalinie. Na dzień kontroli funkcjonował Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Koszalinie z Oddziałem w Szczecinie.

Zarządzeniem Nr 46/22 Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego wyznaczył Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Koszalinie - Oddział w Szczecinie, będący oddziałem zamiejscowym Publicznego Ośrodka Adopcyjnego w Koszalinie i mający siedzibę przy ul. Starzyńskiego 3-4 w Szczecinie, jako ośrodek właściwy do prowadzenia banku danych (wojewódzkiego banku danych) o dzieciach z terenu Województwa Zachodniopomorskiego oczekujących na przysposobienie, począwszy od dnia 1 stycznia 2022 r. Wcześniej wyznaczony był Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Szczecinie.

Dane adresowe ośrodków zamieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej.
Dyrektor Publicznego Ośrodka Adopcyjnego posiada kwalifikacje zgodne z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

akta kontroli str. 30-46

6. Sprawowanie kontroli nad regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną i ośrodkami adopcyjnymi.

Kontrolę nad działalnością Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Dębnie oraz ośrodków adopcyjnych sprawują, na podstawie upoważnień udzielonych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, wyznaczeni pracownicy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej oraz Biura Kontroli Wewnętrznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

W okresie objętym kontrolą została przeprowadzona jedna kontrola w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Dębnie 16 grudnia 2021 r. Kontroli poddano wykonanie zaleceń pokontrolnych. Działalność placówki oceniono pozytywnie i nie było konieczności wydania zaleceń pokontrolnych. Ze względu na stan epidemii odwołane zostały kontrole zaplanowane na rok 2021 w ośrodkach adopcyjnych. W roku 2022, również nie prowadzono kontroli merytorycznych w ośrodkach adopcyjnych ze względu na konsolidację jednostek. Zarówno w roku 2021 jak i 2022 dokonano kontroli dotacji przekazanej na prowadzenie Niepublicznego Ośrodka Adopcyjnego Stowarzyszenia Rodzin Katolickich. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

akta kontroli str. 99-101

7. Realizacja zalecenia pokontrolnego wydanego 7 sierpnia 2018 r. – szkolić kadre ośrodków adopcyjnych i placówek wsparcia dziennego.

Zalecenie było realizowane poprzez kierowanie oferty szkoleniowej do ośrodków adopcyjnych i placówek wsparcia dziennego oraz prowadzenie szkoleń dedykowanych placówkom wsparcia dziennego. Pracownicy ośrodków adopcyjnych brali udział w 10 szkoleniach, a placówek wsparcia dziennego w 20.

akta kontroli str. 47-98, 102-104

W działalności jednostki objętej kontrolą nie stwierdzono uchybień, w związku z czym nie zachodzi konieczność wydania zaleceń pokontrolnych.

Informuję, że jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego
- Wojewoda Zachodniopomorski.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją nr 48/2022.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego:

.....

Na oryginale właściwe podpisy.